

Broj: 01/6-50-3-6-13/13

Sarajevo, 18. 12. 2013

KOLEGIJ ZASTUPNIČKOG DOMA

Na temelju članka 31. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07, 87/09 i 28/12), sukladno zaključku Kolegija Zastupničkog doma broj: 01-50-2-13-31/12 od 10. 5. 2012., Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Zastupničkog doma je na 13. sjednici, održanoj 18. 12. 2013., utvrdilo i podnosi Zastupničkom domu

IZVJEŠĆE

s prijedlozima za realiziranje inicijative zastupnice Ismete Dervoz za otklanjanje diskriminacije i ostvarivanja ravnopravnosti u jeziku u Parlamentarnoj skupštini
Bosne i Hercegovine

I. Na 23. sjednici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održanoj 16. 2 2012., zastupnica Ismeta Dervoz uputila je kolegijima obaju domova Parlamentarne skupštine BiH inicijativu sljedećega sadržaja:

"U skladu s člankom 8. Poslovnika Zastupničkog doma, upućujem inicijativu kolegijima obaju domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sa zahtjevom da iniciraju donošenje odluke kojom će osigurati zaustavljanje diskriminacije i ostvarivanje ravnopravnosti u jeziku u odnosu na osobe ženskoga roda koji se koristi u komunikaciji, internim aktima i materijalima, aktima i materijalima koji se šalju drugim institucijama u zemlji i inozemstvu, poslovnica domova PSBiH i svim drugim situacijama koje to zahtijevaju."

Zajednički kolegij obaju domova Parlamentarne skupštine BiH svojim je aktom broj: 01,02-50-12-18-10,8/12 od 8. 3. 2012. odredio Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova nadležnim za razmatranje Inicijative.

Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Zastupničkog doma je na 7. sjednici, održanoj 28. 3. 2012., zaključilo da je Inicijativa podnesena sukladno članku 8. Poslovnika Zastupničkog doma i ispunjava uvjete za upućivanje u daljnju proceduru.

Povjerenstvo je podržalo Inicijativu, te smatra da ima pravno utemeljenje u odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH i međunarodnim dokumentima koji su obvezujući za Bosnu i Hercegovinu, kako je to i navedeno u obrazloženju Inicijative.

Inicijativa zastupnice Ismete Dervoz usvojena je na 26. sjednici Zastupničkog doma PSBiH, održanoj 19. 4. 2012.

Kolegij Zastupničkog doma je na 31. sjednici, održanoj 10. 5. 2012., zaključkom broj: 01-50-2-13-31/12 odredio Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova nadležnim za Inicijativu, sa zadaćom da predloži Kolegiju odluku kojom bi ova inicijativa bila realizirana, a koju bi potom razmatrala oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

II. Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova je na 8. sjednici, održanoj 25. 7. 2012., donijelo odluku o osnivanju Radne skupine za izradu dokumenata za ostvarivanje ravnopravnosti u jeziku u Parlamentarnoj skupštini BiH (u daljnjem tekstu: Radna skupina), u sastavu: Ismeta Dervoz, predsjednica, te Vesna Krstović-Spremo, Danijela Martinović, Samra Filipović-Hadžiabdić (Agencija za ravnopravnost spolova BiH) i Lejla Tafro-Sefić (Informacijsko-dokumentacijski sektor Tajništva PSBiH), članice.

Zadaća Radne skupine posebno je specificirana u točki IV. Odluke o osnivanju, i to:

1. Definirati pravnu prirodu koji će budući dokument/i imati (pravilnik, priručnik, naputak, instrukcija, vodič ili dr.).
2. Izraditi instrukciju za korištenje rodno osjetljivog jezika u izradi pravnih propisa koje usvajaju PSBiH i Tajništvo PSBiH.
3. Izraditi opće upute za korištenje rodno osjetljivog jezika u aktima u kojima se odlučuje o pojedinačnim pravima (svi akti vezani uz radnopravni status, svi akti koji se odnose na korištenje prava koja proizlaze iz radnopravnog statusa i dr.) koje donosi Kolegij Tajništva.
4. Izraditi prijedloge izmjena i dopuna dokumenata:
  - poslovnike domova
  - Jedinstvena pravila za izradbu pravnih propisa
5. Izraditi upute za korištenje rodno osjetljivog jezika u priopćenjima i informacijama za tisak.
6. Koristiti signature zaposlenih osoba i članova PSBiH u rodno osjetljivom jeziku - usuglasiti signature zaposlenih osoba, posjetnice, potpise na službenim dopisima, natpise na uredima itd., poštujući kako osobe žele da ih se oslovljava.
7. Izmijeniti statički dio internetske stranice uz korištenje rodno osjetljivog jezika.

III. Radna skupina je 5. 12. 2013. podnijela Povjerenstvu svoje izvješće s prijedlozima dokumenata, što predstavlja realizaciju njezine zadaće, a koje je Povjerenstvo razmatralo na 13. sjednici, održanoj 18. 12. 2013., te je usvojilo Izvješće i utvrdilo prijedloge dokumenata.

U svome je radu Radna skupina Povjerenstva angažirala i vanjske suradnike – stručnjake za bosanski, hrvatski i srpski jezik – koji su izradili jezične i sociokulturološke recenzije dokumenata što ih je, kao stručnu podlogu, priredila prof. Sandra Zlotrg iz Udruženja za jezik i kulturu Lingvisti.

Angažirani su:

- za bosanski i hrvatski jezik prof. dr. Senahid Halilović i prof. dr. Josip Baotić, redoviti profesori na Filozofskom fakultetu u Sarajevu - Odsjek za bosanski i hrvatski jezik;
- za srpski jezik doc. dr. Biljana Panić Babić, Odsjek za srpski jezik i književnost Filološkog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci;
- za izradu sociološkog osvrta prof. dr. Enver Kazaz, redoviti profesor, i doc. dr. Nenad Veličković, Filozofski fakultet u Sarajevu – Odsjek za književnosti naroda BiH.

Recenzije stručnjaka, kao i životopis i bibliografije priloženi su uz Izvješće.

Potrebno je naglasiti da su angažirani stručnjaci, svi odreda vrhunski autoriteti u području jezika i lingvistike u BiH, u recenzijama bezrezervno podržali predloženu stručnu osnovu, temeljem koje su izrađeni dokumenti. Također su prihvaćene sve sugestije koje su imali i ugrađene u konačan prijedlog. Radna skupina pribavila je i sugestije Odjela za lektoriranje Zajedničke službe Tajništva PSBiH o izrađenim dokumentima, te je većina sugestija ugrađena u konačne tekstove dokumenata.

Radna skupina osigurala je i sredstva potrebna za njezin rad iz FIGAP-a, na temelju Sporazuma o podršci provođenju programa „Zaustavljanje diskriminacije i ostvarivanje ravnopravnosti u jeziku u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine“, potpisanog između Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Tajništva PSBiH.

IV. Povjerenstvo je utvrdilo prijedlog i dostavlja na razmatranje sljedeće dokumente:

1. Izmjena i dopuna Jedinostvenih pravila za izradbu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine;
2. Izmjene i dopuna Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
3. Izmjene i dopuna Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
4. Naputak o korištenju rodno osjetljivog jezika u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine s aneksima: Pojedinačne upute s primjerima i Tablica funkcija, naslova, zvanja i zanimanja u Parlamentarnoj skupštini BiH i Tajništvu Parlamentarne skupštine BiH;

Molimo vas da nas obavijestite prije upućivanju dokumenata u parlamentarnu proceduru kako bi ured tajnika ovog povjerenstva pripremio dovoljan broj primjeraka za njihovo slanje zastupnicima.

PREDSJEDATELJ

Niko Lozančić